

Bogár László: Elveszett az egyensúly

2012 augusztus 24. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Azt ma már minden ember érzi, hogy a világban megrendít? és vészjósló átalakulás megy végbe, és talán ma már azt is egyre többen sejtik, hogy ennek a valóságos oka egészen más, mint amit az uralkodó neoliberális gondolkodásmód sugall.

Pontosabban az okokról nem is beszél, csak kijelenti, hogy a jóléti államnak vége, s ezentúl fogyasszanak kevesebbet az államok és az állampolgárok. Mert a válság igazi kiváltója a pazarlás, a „túlfogyasztás”, a fiskális mámorba süllyed?, felel?tlen állam, pontosabban az ezt üzemeltet? politikusok, akik persze csak a választók kegyeit keresik, s így viszik végromlásba a világot. Illetve csak vinnék, ha nem lennének elég éberek a neoliberalizmus ?rei, akik megálljt parancsolnak az ilyen felel?tlenkedéseknek. Tegyük hozzá, a politikusok felel?tlensége és cinizmusa akár igaz is lehetne, a világot irányító háttérhatalom csak arról nem beszél ennek kapcsán, hogy a politikai osztály szétrohasztását éppen ? maga gerjeszti folyamatosan.

Szóval az állam és az állampolgár büntetésbe került. Hogy ez a szinte karikatúraként m?köd?, önmaga paródiájává vált elbeszélési mód hamis, azt ma már sokan érzik, de nem nagyon volt még, aki a valóságot igyekezett volna feltárni. Az alábbiakban a probléma néhány olyan elemét próbálom megmutatni, amely segíthetne bennünket e feltáró munkában. A válság f? oka a felszínen kétségtelenül az, hogy Ázsia rohamosan növeli részarányát a világgazdaságban, és a társadalom ott egészen másképpen szervez?dik, a termelési rendszerek, a „családként” tevékenyked? üzemek ott sokkal alacsonyabb költséggel m?ködtethet?k, és ez a termékek, szolgáltatások árát világszerte folyamatosan viszi lefelé. Ám ennek a jelenségnek olyan kulturális okai vannak, amelyeket nem lehet csak úgy lemásolni, s?t valószín?leg nem is lenne célszer? ezt az utat követni. Mert ha egy-két évtizeden belül nem mennek végbe az alapvet? korrekciók ebben a rendszerben, s végzetes módon tovább folytatódik a vagyonfelél? rablógazdálkodás, akkor az robbantja szét majd ezeket a társadalmakat, jóllehet ennek éppen az elkerülése lenne a f? cél.

A küls? és az úgynevezett bels?, társadalmi természetet egyaránt kifosztó rablógazdálkodás már most is iszonyú feszültségeket kelt. Kínában például olyan környezeti katasztrófák sora következhet be, amely az egész világ sorsát befolyásolhatja. A három ?selem közül a term?föld és a víz rohamosan fogy, és a harmadik, a tiszta leveg? is kezd „hiánycikké” válni. A népességrobbanás megakadályozásának szándéka és a kapitalizmus történelmileg példátlan brutalitású bevezetése pedig ellenkez? el?jel? demográfiai katasztrófával fenyeget. Ez ugyanis éppen annak a tradicionális, történelmileg is létez? „családi” üzemnek az újratermelésébe avatkozik be drasztikusan, amelynek Kína és a térség államai gazdasági, politikai térnyerésüket köszönhetik. Ma és az el?ttünk álló évtized során azonban még mindent az az egyszer? tény határoz meg, hogy Kína, India és a „kis tigrisek” gyakorlatilag a

világ ipari tömegtermelésének dönt? többségét produkálják. Az olcsó munkaer?re épül? olcsó áruk azonban a Nyugaton termelt javak árát is oly mértékben törik le, hogy ebb?l az árból már nem lehet fedezni a t?ke és munkaer? eddigi jövedelemszintjét. De itt a kérdés legkényesebb része, hogy akkor kinek a jövedelme csökkenjen? A t?kéé vagy a munkaer?é?

Mivel a közvéleményt manipuláló hírközlési eszközök a t?ke kezében vannak, így egyszer? módon ki lehetett alakítani azt a tévképzetet, hogy törvényszer?en és csakis a munkaer? jövedelme csökkenhet. Pedig lássuk be, ezzel az er?vel csökkenhetne a profit is, a természetes logika is ezt diktálná.

Az uralkodó neoliberális eszmerendszer arra hivatkozik, hogy akkor viszont a t?kések kivonják a pénzüket a gazdaságból, s így katasztrofális mérték? lesz a munkanélküliség. Csakhogy így is ez történik. S?t, a reálbérek folyamatos csökkentése is tovább súlyosbítja a munkavállalók helyzetét. Ráadásul a t?ke nemcsak kevesebb és kevesebb munkahelyet üzemeltet, s kevesebb bért fizet, hanem kevesebbet is adózik. Azaz az állam is elszegényedik, és ennek f? kárvallottjai szintén a munkavállalók, vagyis az egyszer? polgárok. És az jelenti a végs? csapást, ha az államok és polgáraik eladósodással próbálnak kilábalni szorongató helyzetükb?l, mert ezzel végzetes csapdába kerülnek, hiszen csökken? jövedelmeikb?l egyre kevésbé tudják kifizetni a növekv? kamatokat. Mint láthatjuk, így kezd?dik a megszorítások pusztító, egyre mélyebbre viv? spirálja. Ennek a feltételeit az 1989-es washingtoni konszenzus eszmerendszere teremtette meg. A t?ke–munka hatalmi kapcsolata eleve aszimmetrikus, mert a t?kés tud nem t?késként élni, de a munkás nem tud nem munkás lenni, mert éhen hal. A t?ke tehát ledobta magáról a hagyományos kölcsönös felel?sségre épül? szolidaritási kötelékeket, és sorsára hagyta az államot, illetve annak polgárait. Ám az öngerjeszt?, lefelé mutató spirál polgárháborús viszonyokat teremt, vagyis az új egyensúlyi helyzet így egészen biztosan nem tud majd kialakulni. A jöv? teljesen kiszámíthatatlanná vált, és minden azon múlik, hogy a világot meghatározó er?k hajlandónak mutatkoznak-e a helyzet megértésére, és az 1989-es washingtoni konszenzus neoliberális elveinek a korrekciójára.

Ha nem, akkor a jelenség iszonyú következményei egyszerre robbanhatnak rá világunkra.
Bogár László - magyarhirlap.hu

Ajánló